

Digital agenda för Mölnådals stad

Styrdokument Strategi	Beslutat av Kommunstyrelsen	Gäller från och med
Ansvarig IT-chef	Gäller för Mölnådals stad	Senast uppdaterat

Digital agenda för Mölndals stad

Ordet digitalisering är idag ett vedertaget begrepp som har en bred betydelse och tolkning inom användningen av IT. Det handlar inte enbart om konkret teknik utan mer övergripande om ökad användning av datorer och internet i samhället och om människors och organisationers agerande.

Denna digitala agenda ska gälla under åren 2017-2019 och utgöra ett komplement till IT-strategin för Mölndals stad som antogs av kommunfullmäktige 2012-12-12 och gäller till 2018-12-31. Flera av målen i IT-strategin är uppfyllda men den digitala utvecklingen i samhället motiverar en uppdatering av stadens strategiska IT-dokument.

Utvecklingen har, sedan IT-strategin antogs 2012, medfört nya förutsättningar samtidigt som regeringen och Västra Götalandsregionen pekat ut inriktningen med bland annat ett antal insatsområden för att uppnå målet med att Sverige ska vara bäst i världen att använda digitaliseringens möjligheter.

Sammanfattning

Genom att ta vara på digitaliseringens möjligheter kan vi skapa en effektiv e-förvaltning och därigenom frigöra tid och resurser till att bättre möta medborgarnas krav och förväntningar. För att lyckas behöver Mölndals stad utveckla digitala tjänster som bygger på målgruppernas behov och är effektiva för både externa och interna användare.

Digitala tjänster ska, när det är möjligt och relevant, vara förstahandsvalet i stadens kontakter med dem som bor och verkar i Mölndal. En viktig faktor för att uppnå det målet är att staden genom olika insatser bidrar till att minska det digitala utanförskapet bland våra medborgare.

Med hjälp av digitaliseringen vill vi även möjliggöra ett funktionellt arbetssätt som ökar nyttan och kan bidra till en hållbar tillväxt och minskad miljöpåverkan.

Bakgrund och Syfte

Regeringen har beslutat om en bred och sammanhållen strategi för IT-politiken, "IT i människans tjänst – en digital agenda för

Sverige". Målet är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. I agendan presenteras regeringens ambitioner samt förslag på insatser och åtgärder som ska bidra till att nå det IT-politiska målet.

Under 2015 antog regionstyrelsen i VGR en regional digital agenda för Västra Götalands län. Den digitala agendan, "Smart region Västra Götaland", behandlar bland annat säkerhet, infrastruktur, kompetensförsörjning, tillit, tillgänglighet, användbarhet, standarder, entreprenörskap och innovationer inom IT-området. Målet med den regionala digitala agendan är att även Västra Götaland ska vara i världsklass på att använda digitaliseringens möjligheter.

För att leva upp till ambitionerna utifrån de nationella och regionala initiativen krävs aktiviteter på kommunal och lokal nivå.

Flera kommuner har idag tagit fram egna digitala agendor eller e-strategier som anger de lokala prioriterade målen i digitaliseringsprocessen. En lokal digital agenda för Mölndals stad bör tydliggöra ansvar och styrning för utvecklingen mot e-samhället samt beskriva ett antal insatsområden där staden och medborgarna kan dra nytta av digitaliseringens möjligheter.

Den digitala agendan ska även utgå från Mölndal Vision 2022. En förutsättning är då att stadens tjänster mot medborgare och näringsliv har hög tillgänglighet och fungerar på ett enkelt sätt.

Kommunernas utmaningar

Kommunerna står inför stora prövningar de kommande åren med en åldrande befolkning och krav på ökad samhällsservice tillsammans med en begränsad ekonomi.

Samtidigt ökar förväntningarna från den nya generationens medborgare på att kommunal service ska kunna erbjudas på ett tidsenligt sätt med hjälp av modern teknik.

Om kommunerna ska klara att leverera förväntad samhällsservice under dessa förutsättningar så krävs en utveckling mot ökad digitalisering och effektivare arbetsmetoder med tydligare central styrning.

En stor utmaning är även att utveckla och behålla medarbetare samt att rekrytera kompetent personal. Att vara en attraktiv arbetsgivare i en tid när konkurrensen om kompetent personal ökar blir allt viktigare. Det är därför viktigt att utnyttja digitaliseringens möjligheter för att stödja arbetet med kompetensutveckling, kontinuerlig uppföljning av relevanta nyckeltal och att stärka arbetsgivarens varumärke.

Mölndals stad – en modern e-förvaltning

Med en modern e-förvaltning avses verksamhetsutveckling som drar nytta av digitaliseringens möjligheter tillsammans med organisatoriska förändringar och nya kompetenser. Samtidigt handlar det om ett långsiktigt arbete med att anpassa den kommunala organisationen till att möta

invånarnas och näringslivets behov och önskemål om tillgänglighet.

Målbilden för den moderna e-förvaltningen utgår dels från kunden och sätter medborgarnas och näringslivets behov i centrum och dels i att skapa en effektiv intern verksamhet som klarar de ökande kraven med oförändrade eller minskade resurser.

En modern e-förvaltning skapar också förutsättningar för att öka medborgarnas samhällsengagemang och ge insyn i viktiga frågor. Medborgarnas och företagarnas möjlighet till inflytande och insyn är viktigt för alla som bor och verkar i Mölndal.

Styrning och ansvar

Omställningen och utvecklingen mot e-samhället är komplex och omfattande. Därför krävs en tydlighet i ansvarsfördelning och styrning. Det är viktigt att politiken och alla förvaltningar i staden är delaktiga i arbetet mot en modern e-förvaltning.

Kommunstyrelsen

Fastställer denna digitala agenda.

Stadsdirektören

Fastställer handlingsplanen efter beredning i stadsdirektörens ledningsgrupp och anger ansvar, tidsplan, kostnader och effektmål för de olika aktiviteterna.

Stadsledningsförvaltningen (SLF)

Säkerställer att den digitala agendan kommuniceras i staden samt ansvarar för de kommungemensamma aktiviteter och åtgärder som krävs.

SLF har även ansvar för att utifrån förvaltningarnas egna prioriteringar av digitala utvecklingsinsatser föreslå utvecklingstakten inför SDLG eller delar av SDLG samt koppla ihop arbetet med budgetprocessen. SLF leder och samordnar digitaliseringen utifrån ett medborgarperspektiv och ur ett kommunalekonomiskt perspektiv i nära samarbete med förvaltningarna.

Stadens förvaltningar

Bidrar till stadens utveckling mot en modern e-förvaltning genom att avsätta resurser i form av personal i utvecklingsprocessen för de av SDLG beslutade prioriteringarna. Förvaltningarna ansvarar även för att anpassa den egna organisationen till nya förutsättningar.

Insatsområden för digital utveckling i Mölndals stad

För att ta vara på digitaliseringens möjligheter och utveckla Mölndals stad mot en modern e-förvaltning krävs en tydligare strategi mot digital utveckling.

De nationella och regionala digitala agendorna har tillsammans med identifierade lokala utvecklingsbehov legat till grund för de nio insatsområdena som redovisas i denna lokala digitala agenda för Mölndals stad.

1. Extern service

Med en effektiv extern service ska Mölndals stad möta de förväntningar, krav och önskemål kring kommunal service som våra medborgare, besökare och företag rimligen kan ha på staden. Kraven på att enkelt och smidigt kunna kommunicera och utbyta information kommer att öka vilket medför att vi behöver bli bättre på att utforma stadens digitala tjänster och kanaler.

Ett gemensamt kundcenter med "en väg in" för medborgarna möjliggör tillgänglighet, där förvaltningarna tillsammans skapar en effektivare ärende- och informationshantering. Detta ger effekter såsom smidigare kontakter och kortare handläggningstider samtidigt som det gör Mölndals stad mer tillgängligt och bidrar till ett positivt varumärke.

2. Intern effektivitet

Mölndals stad står inför utmaningar i form av ökade krav på samhällsservice samt en begränsad ekonomi. För att klara dessa utmaningar krävs nya, smarta verksamheter och arbetsmetoder. Här kommer utvecklingen mot en ökad digitalisering att vara ett viktigt verktyg.

Vid utveckling av digitala tjänster ska helheten prioriteras vilket innebär att nyttan i första hand ska ses utifrån ett kommunperspektiv och inte utifrån enskilda verksamhetsnyttor. Ur ett strategiskt perspektiv behövs prioriteringar göras inom specifika områden.

3. Informationssäkerhet

Informationssäkerhet är de åtgärder som vidtas för att hindra att information läcker ut, förvanskas eller förstörs och för att informationen ska vara tillgänglig när den behövs. Informationen som ska skyddas kan vara tryckt på papper, vara lagrad elektroniskt, överförs med post eller med elektroniska hjälpmedel, visas på film eller yttras i en konversation.

Den digitala utvecklingen i dagens samhälle kräver säkra metoder för kommunikation, identifikation och integritet.

Mölndals stad ska upprätthålla en informationssäkerhetsnivå som är jämn och hög. Nivån ska vara väl avstämd mot aktuell hotbild, verksamhetens och medborgarens krav och ledningens riskbedömning.

Staden ska upprätta en informationssäkerhetspolicy. Policyn ska ange hur information i alla former ska hanteras. Det innebär bland annat att all information ska värderas efter sin känslighet och säkerställas så att den finns tillgänglig och är korrekt när den behövs samt att obehöriga inte kan få tillgång till informationen. Spårbarhet ska även kunna uppfyllas utifrån verksamhetens behov.

Informationssäkerhetspolicyn ska också beskriva roll- och ansvarsfördelningen inom informationssäkerhetsarbetet.

Staden måste även anpassa säkerhetsnivån till den nya dataskyddsförordningen som är antagen inom EU och som kommer att gälla från maj 2018. Dataskyddsförordningen ersätter den svenska personuppgiftslagen (PUL) och kommer att innehålla betydligt strängare krav kring hantering av personuppgifter. Här krävs en översyn av rutiner kring hanteringen av personuppgifter i stadens alla IT-system.

4. Bredband

Regeringens bredbandsmål anger att år 2020 bör 90 % av alla hushåll och företag i Sverige ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/sek. Vårt lokala mål är att verka för att alla hushåll och företag i Mölndal, före 2018-12-31, ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/sek. Detta mål fastställdes redan i IT-strategin.

Digital infrastruktur är idag lika viktig som vatten, el och vägar. Enligt den senaste mätningen 2015 har ca 65 % av stadens hushåll och företag tillgång till bredband med hög kapacitet. För att främja en god digital infrastruktur och nå resterande 35 % behöver Mölndals stad ta ett ökat ansvar i bredbandsutbyggnaden.

Tillgång till bredband är även en förutsättning för att minska det digitala utanförskapet och för att fler ska kunna dra nytta av utvecklingen. Det är också viktigt för att stärka Mölndals attraktionskraft.

5. E-hälsa

Teknik utvecklar välfärden och förbättrar för människor i behov av trygghet, vård och omsorg. Genom att ta tillvara möjligheterna med digitaliseringen kan vi öka tryggheten och kvalitén, få en mer jämlik vård och använda resurserna mer effektivt.

Arbetet med e-hälsa syftar till att förbättra människors hälsa, delaktighet och självständighet samt bidra till goda arbetsförhållanden för personal i vård och omsorg.

Utvecklingen inom e-hälsa ska bland annat bidra till att:

- Öka patienters och brukares delaktighet, självständighet och trygghet.

- Ge personal i vård och omsorg tillgång till rätt information på rätt plats i rätt tid.
- Ge beslutsfattare möjlighet att följa verksamhetens resultat.

6. Utbildning

Enligt visionen i förslaget till "Nationell strategi för skolans digitalisering" ska den svenska skolan vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Skolan ska nyttja den potential som internet och modern teknik erbjuder för att utveckla ett breddat och fördjupat lärande såväl individuellt som tillsammans med andra.

Under de senaste fem åren har en omfattande satsning på IT och kompetensutveckling genomförts inom skolan i Mölndal.

Detta har medfört att alla barn, elever och personal nu har tillgång till digitala läromedel i och utanför skolan. En organisation finns idag centralt och lokalt för stöd och support.

När nu tekniken finns arbetar skolan för att pedagogiken utvecklas ytterligare och anpassas till den utveckling som sker i samhället i stort kring social samverkan och gränslös kommunikation. Sociala medier, nya digitala kanaler och molntjänster skapar möjligheter till en utveckling som också kan ske på elevernas villkor.

Skolans digitalisering skall bidra till att främja proaktiva arbetssätt och inkludering, vilket innebär likvärdighet, tillgänglighet, delaktighet och inflytande samt att bidra till att utforska varierade innovativa lärmiljöer.

Skolan strävar efter att barn och elever utvecklar adekvat digital kompetens. Det innebär att barn och elever utvecklar sina kunskaper med hjälp av datorer, surfplattor och annan digital teknik. De digitala verktygen bidrar till att resultaten förbättras och verksamheten effektiviseras.

Skolverksamheten i Mölndal måste även förhålla sig till den nationella strategin för digitalisering av skolväsendet som Skolverket tagit fram på uppdrag av regeringen.

Här anges bland annat vilken tillgång alla elever ska ha till digitala verktyg inom de kommande åren.

7. Grön IT

Grön IT är ett samlingsbegrepp för de åtgärder som syftar till minskad miljöbelastning med hjälp av IT. Det handlar dels om att använda informationsteknik för att minska miljöpåverkan och dels om att minska energiförbrukning och miljöpåverkan inom IT-sektorn som helhet.

Mölnads stad ska vid upphandling och inköp av IT-produkter alltid beakta miljöaspekten och i möjligaste mån välja utrustning som har en så låg miljöpåverkan som möjligt. Staden ska även säkerställa att avvecklingen av förbrukad utrustning sker på ett miljöriktigt sätt.

Inom flera IT-områden har Mölnads stad vidtagit åtgärder som bidragit till en positiv miljöpåverkan. Exempel på detta är minskad energiförbrukning i serverhallar samt på datorer.

Det är även viktigt att staden verkar för mindre resande genom ökad användning av den tillgängliga tekniken för videomöten.

Miljöaspekten ska alltid beaktas i alla utvecklingsprojekt.

8. E-arkiv

Ett e-arkiv är ett verktyg som gör det möjligt att ta emot digitala leveranser från kommunens olika verksamhetssystem och bevara informationen långsiktigt på ett kontrollerat och säkert sätt. Det är en lösning som skiljer sig från arkivfunktioner i själva verksamhetssystemen där information ställs av till en passiv del av systemet. Denna möjlighet kallas ibland för ett arkiv men är inte ett arkiv utifrån de tekniska och juridiska krav som finns i svensk lagstiftning.

Mölnads stad införde e-arkiv under år 2015 där målet är att ansluta alla verksamhetssystem som levererar allmänna handlingar som ska bevaras.

E-arkivet ska också rationalisera informationsanvändandet i staden genom att även ställa av information som inte juridiskt måste bevaras.

E-arkivet ska även användas för att tillgängliggöra digitala allmänna handlingar för medborgare.

9. Öppna data

Öppna data är information från offentliga organisationer som finns tillgänglig för vem som helst att använda, återanvända och distribuera utan andra förbehåll än källangivelse och vidarelicensiering.

I Sverige har vi sedan 2010 en lag om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen (PSI-lagen) som bygger på ett EU-direktiv. Lagen ska underlätta för enskilda individer att använda handlingar som tillhandahålls av offentliga organisationer.

Genom att förenkla för medborgare och företag att ta del av och vidareanvända information från den offentliga förvaltningen förbättras möjligheterna till ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning. Det blir enklare för medborgare att söka efter specifik information och analysera den utefter sina egna förutsättningar.

Arbetet med öppna data för även med sig positiva effekter för stadens interna arbete. Öppna data fungerar som en katalysator för ordning och reda samt bidrar till att tillgängliggöra data som kan tjäna som verksamhetsstöd och underlag för analys av den egna verksamheten.

Andra effekter med informationstjänster som bygger på att återanvända offentliga data är att det bidrar till att öka innovationskraften hos stadens företag och medborgare för att själva utveckla samhällsnyttiga tjänster.

Mölnads stad ska verka för att publicera relevanta datakällor och offentliga handlingar externt som webbtjänster via stadens hemsida.

Handlingsplan

Denna lokala digitala agenda uttrycker den politiska ambitionen om Vad som bör utvecklas inom digitaliseringen i Mölndals stad.

Till agendan finns kopplat en handlingsplan som redovisar ett antal aktiviteter som beskriver Hur staden ska genomföra agendan under åren 2017-2019.

Handlingsplanen beslutas av stadsdirektören efter beredning i stadsdirektörens ledningsgrupp och anger ansvar, tidsplan, kostnader och effektmål för de olika aktiviteterna.

Handlingsplanen kan vara föremål för justering och kompletteringar under åren för strategins genomförande.